

ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਮਨਬਦਲੀ

(8:26-40)

ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਮੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹਬਸ਼ੀ ਖੋਜੇ ਵਾਲੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ, ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਮਕਸਦ); ਪਰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:26-40 ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕੀਬਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਮਨਬਦਲੀ’ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰਾਬਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਸਭ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਹਰੇਕ ਯੁੱਗ ਲਈ ਇਕ ਨਮੂਨਾ’¹ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ‘ਆਦਰਸ਼ ਮਨਬਦਲੀ’ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕ: ਫਿਲਿੱਪਸ (8:26, 27)

ਇਸ ਪਾਠ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ‘ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨਾਲ ਵਚਨ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉੱਠ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਉਸ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਜਾਹ ਜੋ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,³ ਉਹ ਉਜਾੜ ਹੈ।⁴ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ’ (ਆਇਤਾਂ 26, 27)। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 6 ਵਿਚ ਖੁਆਉਣ ਪਿਆਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ‘ਫਿਲਿੱਪਸ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ)’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣਾ ਸੀ (21:8)।

ਫਿਲਿੱਪਸ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਸਾਡਾ ਆਦਰਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਮਰੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ! ‘ਉਹ (ਫੌਰਨ) ਉੱਠ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ।’ ਫਿਲਿੱਪਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਭੀੜ ਛੋਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ!

ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਰੋਤਾ: ਖੋਜਾ (8:27-31)

ਫਿਲਿੱਪਸ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਹਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤਕ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ

ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਕ ਰੱਬ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ: ⁵ ‘‘ਅਰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਹਬਸ⁶ ਦੇਸ ਦਾ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਖੋਜਾ ਅਰ ਹਬਸ ਦੀ ਰਾਣੀ ਕੰਦਾਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਖਤਿਆਰ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਸੀ ਅਰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 27)। ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਵਾਲਾ ਇਹ ਰਾਜਨੇਤਾ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸੀ। ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਆਦਮੀ ਸੀ! ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ! (ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।)

ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਬਸ ਜਾਂ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਹਬਸੀ ਸੀ ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।⁸ ਸਾਨੂੰ ਐਨਾ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਲਾਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ! ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਮੀਲ ਸਫ਼ਰ ਕਰਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਤੇ, ਉਹਨੇ ਐਨਾਂ ਲੰਮਾ ਪੈਂਡਾ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ!

ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹਬਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਕ ਖੋਜਾ ਸੀ। ਖੋਜਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਢੰਡੇਰਾ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ!⁹ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਲੂਕਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਐਨਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਮੁਤਾਬਕ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 23: 1)।¹⁰ ਪਵਿੱਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਹਬਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਹੈਕਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।¹¹ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਚੱਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਬੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਦੀ ਡਿਓੜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਕ ਹੀ ਜਾ ਸਕਾਂਗੇ। ਤਦ ਵੀ ਇਹ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਉੱਥੇ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਮੰਨਿਆ। (ਇਹ ਅੱਜ ਦੇ ਉਸ ਹੋਛੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ।’’)

ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਖੋਜਾ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਕਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਹੁਣ ਉਹ ‘‘ਮੁੜਿਆ’’ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ‘‘ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ’’¹² ਯਸਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਾਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।¹³ (ਆਇਤ 28)। ਇੱਥੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਹੋਰ ਤਸਵੀਰ ਹੈ: ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਜੇ ਦੂਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਵੀ ਇਸੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਕ ਉੱਤਮ ਥਾਂ ਬਣ ਜਾਵੇ!

ਹੁਣ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ। ‘‘ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਾਹਾਂ ਚੱਲ ਅਤੇ ਐਸ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾ’’ (ਆਇਤ 29)। ਫਿਰ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ। ‘‘ਸੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ

ਦੌੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਸਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਾਚਦੇ ਸੁਣਿਆ' (ਆਇਤ 30)।⁴ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਜੋ ਭਾਗ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਯਸਾਯਾਹ 53 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਵਾਚਦੇ ਹੋ ਸਮਝਦੇ ਭੀ ਹੋ?' (ਆਇਤ 30)। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੇਕ ਸਨ; ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਲਈ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਖੋਜੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, 'ਜਦ ਤਾਈਂ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਰਾਹ ਨਾ ਦੱਸੇ ਇਹ ਮੈਥੋਂ ਕਿਕੂੰ ਹੋ ਸੱਕੇ?' (ਆਇਤ 31)। ਇਹ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ 'ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਰੋਤ' ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦਾ ਮਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਕਿੰਨਾ ਰੂਹ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!

ਖੋਜੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਨਾਮੁਮਕਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ (ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ), ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਖੋਜੇ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 10 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੱਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਦੋਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਸੀ: 'ਪਰ ਜਿਹਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿੱਕੁਰ ਲੈਣ? ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਿੱਕੁਰ ਕਰਨ? ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਾਝੋਂ ਕਿੱਕੁਰ ਸੁਣਨ?' (ਰੋਮੀਆਂ 10: 14)। ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਲਾਮ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਅੱਜ ਵੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਭਾਗ ਹੈ।

ਇਸ ਫ਼ਰਾਖ਼ ਦਿਲ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੱਭੀਏ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜੋ ਖੁਦਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ, ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੋਜੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਖੋਜੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਆਓ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਆਂ ਨਾ ਕਰੀਏ ਸਗੋਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਭਲੇ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਮਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਲੱਗ ਜਾਈਏ। ਜਦ ਉਹ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਈਏ!

ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਾਧਨ: ਇੰਜੀਲ (8:30, 31, 35)

ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਲਈ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਕੀਏ। ਅੱਜ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਰੂਹਾਨੀ 'ਅਨੁਭਵ' ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਉੱਤੇ 'ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ' ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਕੈਲਵਿਨਵਾਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਪਾਪੀ ਲਈ ਜਿਸ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਖੁਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹਦੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਹਾਨੀ ‘‘ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ’’ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹਦਾ ਵਚਨ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਹਰੇਕ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ...’’ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 16)। ਉਹਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਤੀਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 10: 17)।

ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਬਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਵਿਚ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇਕ ਇਲਾਹੀ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ)। ਅਜੇ ‘‘ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਯੁੱਗ’’ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਕਿ ਖੋਜੇ ਕੋਲ ਸੱਚਾਈ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖੁਦਾ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਪਾਪੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਰਹੱਸ ਭਰੇ ‘‘ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ’’ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਓਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਕ ਲੰਮੇ, ਥਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੈਂਡੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਖੋਜੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਸ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਉਹਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਰੱਬੀ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਕਹਾਣੀ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ‘‘ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਵਾਚਦੇ ਹੋ ਸਮਝਦੇ ਵੀ ਹੋ?’’ (8: 30) ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਉਹਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਰੱਬ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚਲਦੇ ਚਲਦੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ‘‘ਯਿਸੂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ’’ (ਆਇਤ 35)। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਸੁਣਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 16)! ਉਸ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਨੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ (8: 36-39)। ਉਹਦੀ ਮੁਕਤੀ ‘‘ਸੁਆਦਲੀਆਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ’’ ਸਗੋਂ ਉਸ ਵਚਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ (ਰੋਮੀਆਂ 10: 17)! ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਪਾਪੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਚਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਹੱਸ ਭਰੇ ‘‘ਅਨੁਭਵ’’ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਗੋਂ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ, ਇਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨੋ!

ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਕ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲਈ ਆਤਮਾ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰੀ ਅਨੁਭਵ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ‘‘ਖਰੇ ਦਿਲ’’ ਵਾਲੇ ਹਨ (ਲੂਕਾ 8: 15) ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸੱਚੇ ਦਿਲਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ (ਮੱਤੀ 7: 7, 8)। ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੱਚੇ ਮਨੋਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਓਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਏ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ

ਸੱਚਾਈ ਸਿਖਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।¹⁵

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਿਕ ਐਚਲੇ ਨੇ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਵਾਕੋ ਨੇੜੇ ਇਕ ਰਿਟਰੀਟ ਵਿਚ ਵਾਰਡ ਨਾਮਕ ਜਵਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਵਾਰਡ ਬੁੱਕਲਿਨ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਲਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਡੈਲਸ ਨਾਮਕ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਡੈਲਸ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਬੱਸ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਹਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਰਡ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਡੈਲਸ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਐਨੇ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਨਾਟਕ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਫੇਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਰਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਟਰੀਟ ਵਿਚ, ਵਾਰਡ ਕੈਂਪ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਹੋ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ।’’¹⁶ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਬੱਸ ਵਿਚ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਔਰਤ ਕੋਲ ਵਾਰਡ ਦੇ ਬੈਠਣ ਵਿਚ ਕੀ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਬਾਈਬਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਇਲ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸੱਚਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੀਆ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ!

ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੱਚੇ ਮਨ ਵਾਲੇ (ਲੂਕਾ 8:15), ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਖੋਜ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਯੂਹੰਨਾ 5:39; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:11) ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:10) ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!

ਆਦਰਸ਼ ਸੰਦੇਸ਼: ਯਿਸੂ (8:31-35)

ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੋਜੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਗਈ, ਆਓ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ:

ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੂੰ ਚੜ੍ਹ ਬੈਠ। ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜੋ ਉਹ ਵਾਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਸੋ ਇਹ ਸੀ, ਉਹ ਭੇਡ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਅਰ ਜਿਵੇਂ ਲੇਲਾ ਆਪਣੀ ਉੱਠ ਕਤਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੁੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ! ਉਹ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚ ਉਹ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਨਿਖੁੱਟ ਗਿਆ। ਉਹ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕੌਣ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (8:31-33)।

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਭਾਗ ਯਸਾਯਾਹ 53:7, 8 ਹੈ,¹⁷ ਜੋ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਦਾਸ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ। ‘‘ਤਾਂ ਉਸ ਖੋਜੇ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਅਰਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਨਬੀ ਕਿਹਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਯਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਣੇ ਦੀ?’’ (ਆਇਤ 8:34)। ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਯਸਾਯਾਹ 53 ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਇਕ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਇਕ

ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਦੇ ਲਈ ਸੀ?’’ ਕਈ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਕ ਅਨਾਮ ਬੁਲਾਰੇ (ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਨਬੀ, ਜਾਂ ਖੁਦ ਯਸਾਯਾਹ) ਲਈ ਸੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਇਸਰਾਏਲ ਕੌਮ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਣ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਦੀ ਇਹ ਉਲਝਣ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਲਈ ਗੱਲ/ਤੋਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਸੀ: ‘‘ਤਦ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ’’ (ਆਇਤ 8:35)। ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ!

ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਓਸੇ ਅਧਿਆਇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਹਨ (ਆਮ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਲਟ), ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇਗਾ।¹⁸ ਅੱਗੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ: ‘‘ਜਿਵੇਂ ਭੇਡ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਲਈ’’ ਉਵੇਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਗ ਤੋਂ ਸਭਾ ਵਿਚ, ਫਿਰ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ‘‘ਜਿਵੇਂ ਲੇਲਾ ਆਪਣੀ ਉੱਨ ਕੁਤਰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੁੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,’’ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।¹⁹ ਜਦ ਉਹਨੂੰ ਠੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਤੇ ਥੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਹ ‘‘ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚ’’ ਦੁੱਖ ਸਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ‘‘ਉਹਦਾ ਨਿਆਓਂ ਨਿਖੁੱਟ ਗਿਆ’’²⁰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਅਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਮੌਤ ਮਰ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਉਹਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ?’’²¹ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਯਸਾਯਾਹ 53 ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ (ਯਸਾਯਾਹ 53:1-3)। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ (ਆਇਤ 5)। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਡਾਕੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਲੀਬ ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਗਿਆ (ਆਇਤਾਂ 9, 12)। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਧਨੀ ਦੀ ਕਬਰ ਵਿਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ (ਆਇਤ 9)। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧਕੇ, ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਕਿਉਂ ਪਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ!

... ਉਹ ਸਾਡੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਘਾਇਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਾਡੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਡੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਾੜਨਾ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਨਰੋਏ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਭੁੱਲੇ ਫਿਰਦੇ ਸਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜੇ, ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਦੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲੱਦੀ।

... ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲੇ ਅਤੇ ਸੋਗ ਵਿਚ ਪਾਵੇ। ਜਦ ਤੂੰ

ਉਸ [ਯਿਸੂ] ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਬਲੀ ਠਹਿਰਾਵੇਂ, ... ਉਹ [ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ]
ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਕਸਟ ਤੋਂ ਵੇਖੇਗਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੇਗਾ, ... ਓਸ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ
ਪਾਪ ਚੁੱਕੇ ... (ਯਸਾਯਾਹ 53:5, 6, 10-12)।

ਪਰ ਲੂਕਾ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਯਸਾਯਾਹ ਦਾ 53 ਅਧਿਆਇ ਤਾਂ ਫਿਲਿੱਪੁਸ
ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਸੀ: ‘‘ਤਦ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ
ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:35)।
ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ
ਜਨਮ, ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਅਜਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ: ‘‘ਉਹ ਭਲਾ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ
ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਫਿਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਉਹ ਦੇ
ਨਾਲ ਸੀ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:38)।²

ਖੋਜਾ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ
ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਤਸ਼ਹੱਦਦ ਦੇ ਬਾਅਦ
ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਈ
ਉਹਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹੋਣਗੇ; ਕਈ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ; ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਜਦ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ
ਸਬੰਧ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਤਾਂ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ
ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

ਆਦਰਸ਼ ਜਵਾਬ: ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ (8:36-39)

ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ
ਲੱਗਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਤੋਂ
ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਵੇਂ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਹਨੇ ਉਹਦੇ ਰਾਜ
(ਕਲੀਸੀਆ), ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ (8:5, 12)। ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ
ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ:
‘‘ਉਹ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜੇ³ ਤਾਂ ਉਸ ਖੋਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਖ,
ਪਾਣੀ ਹੈਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਰੋਕਦੀ ਹੈ?’’ (ਆਇਤ 36)।

ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ⁴ ਜਦ ਯੂਹੰਨਾ
ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਆਇਆ ਸੀ
(ਯੂਹੰਨਾ 3:2, 3)। ਯਿਸੂ ਖੁਦ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੱਠ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੀਲ ਚੱਲਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ
3:13)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ (ਯੂਹੰਨਾ4:1, 2)।
ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਲ ਨਾਲ ‘ਜਨਮ’ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 3:3, 5), ਉਹਨੇ
ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ (ਮਰਕੁਸ 16:16)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ
ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)। ਬਪਤਿਸਮਾ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27)
ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਦੇਹ ਵਿਚ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13) ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਹੋਰ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ। ‘ਤਾਂ ਉਸ ਖੋਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਖ, ਪਾਣੀ ਹੈਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਰੋਕਦੀ ਹੈ?’ (ਆਇਤ 36)। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ? ‘ਵੇਖ! ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਡੁਬਕੀ ਲੈਣ ਜੋਗਾ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਣੀ ਹੈ! ਮੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਦੇ!’ ਕਈ ਲੋਕ, ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਾਹਰ ਖਿਸਕਣ ਲਈ ਰਾਹ ਵੇਖਦੇ ਹਨ! ਖੋਜੇ ਨੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਵੇਖਿਆ।²⁵

ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੇ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ’ (ਮਰਕੁਸ 16: 16)। ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।²⁶ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਲਈ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਆਇਤ 37 [ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ-ਅਨੁਵਾਦਕ] ਉਸ ਗੱਲਬਾਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਖੋਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ: ‘[ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਤੂੰ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ]।’ NASB ਵਿਚ ਬ੍ਰੈਕਟ ਵਿਚ ‘ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਆਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਇਹੀ ਸੀ।²⁷ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰੰਭਿਕ ਮਸੀਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਨਿਅਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੀ ਪਰਖ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਪੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਕਹੇ ਕਿ ਹਾਂ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ?

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ‘ਇਕਰਾਰ’²⁸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 10:32, 33; 16:16; ਯੂਹੰਨਾ 9:22; 12:42; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:12, 13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:1; 10:23; 1 ਯੂਹੰਨਾ 4:2, 15)।²⁹ ਇਕਰਾਰ ਭਾਵੇਂ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ,³⁰ ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। 2:38 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ’ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10 ਮਨ ਵਿਚਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨ ਉਤਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ:

... ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ

ਨਾਲ ਮੰਨ ਲਵੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਧਰਮ ਲਈ ਤਾਂ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਕਰੀਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮੇ ਵੇਲੇ³¹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।³²

ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੱਤੀ 10:32 ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੱਤੀ 16:16 ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ।’’ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:37 ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ’’ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਵਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਤੇ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਤੀ ਦਵਾਉਂਦਾ ਹੈ,³³ ਉਹ ਹੀ ਮਸੀਹ (ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ), ਭਾਵ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੈ! ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਹੈ! ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ!

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਖੋਜੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹਦੀ ਸਮਝ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਹੀ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ?’’³⁴ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਗਲਤਫ਼ਹਿਮੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਖ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:19, 20)।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ‘‘ਅਗਲੇ ਐਤਵਾਰ ਤਕ ਉਡੀਕ’’ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।³⁵ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਖੋਜੇ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਉਣ ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ‘‘ਉਸ ਨੇ ਰੱਬ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ³⁶ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਖੋਜਾ ਦੋਵੇਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ’’ (ਆਇਤਨ: 38)।

2:38 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਬਪਤਿਸਮਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਬਦਲਵਾਂ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਡੁਬਕੀ।’’ ਪਰ ਇਹ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਅਰਥ ਡੁਬਕੀ ਹੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਵੇਂ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।³⁷ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ

ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਅੱਪੜੇ (8:36), ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 38) ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਉੱਪਰ ਆਏ (ਆਇਤ 39)।^{੧੮} ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਡੁਬਕੀ ਲਈ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਛਿੜਕਾਅ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਤਰੋਂ ਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਜੇ. ਡਬਲਊ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਜੇ ਕਾਰਣ ਅੱਜ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਫਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹੀ ਲੋੜ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁਬਕੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਓਸੇ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਚੋੜ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਮਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਡੁਬਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ!

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਬਪਤਿਸਮੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਡੁਬਕੀ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੇ ਇਸ ਚਲਣ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਯੂਰੋਪ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਖੰਡਰ ਬਣੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਰਜਣਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਡੁਬਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਲਿੱਪਸ ਵੱਲੋਂ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿਯਮ ਸੀ।

ਫਿਲਿੱਪਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਡੁਬਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ‘‘ਜਾਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜੇ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਫੇਰ ਨਾ ਵੇਖਿਆ’’ (ਆਇਤ 39)। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ (ਆਇਤਾਂ 26, 29, 40)। ਅਚਾਨਕ ਫਿਲਿੱਪਸ ਜਿਵੇਂ ਖੋਜੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਚਲਿਆ ਵੀ ਗਿਆ।^{੧੯}

ਇਸ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 39 ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ: ‘‘ਉਹ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।’’ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਿਆ ਸੀ! ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ! ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਆ ਗਿਆ ਸੀ (2:38)! ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2:41, 47)! ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਲੇਲੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ ਦੀ ਪੋਥੀ 20:15)! ਉਹਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਸ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ (ਤੀਤੂਸ 1:2)! ਖੋਜਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ

ਜਿਸੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਉਹ ਅੱਵਲ ਦਰਜੇ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।⁴⁰

ਇਰੇਨਿਉਸ ਨਾਂਅ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖੋਜਾ ਇਥੋਪੀਆ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਰਤ ਕੇ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੂਕਾ ਸਾਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅਨੰਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਸੱਚ ਸੀ ਉਹੀ ਇਸ ਖੋਜੇ ਲਈ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ‘‘ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਫਿਰਿਆ’’ (8:4)।

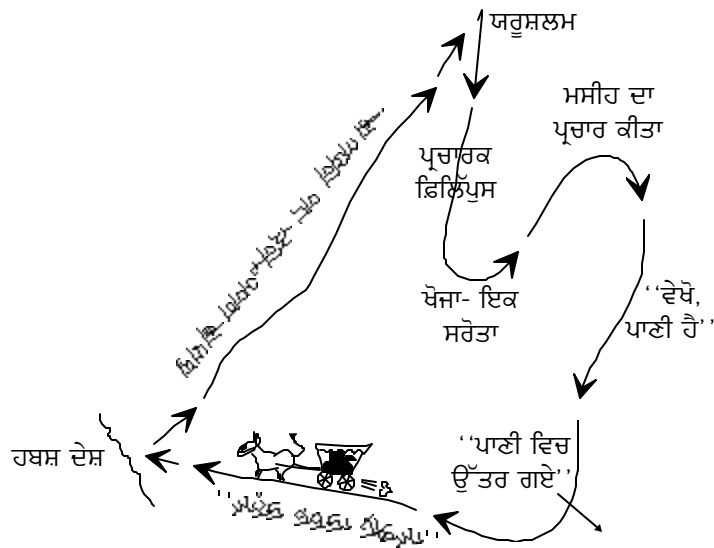
ਸਾਰ (8:40)

ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਹੋਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ‘‘ਪਰ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਅਜ਼ੋਤੁਸ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਅਰ ਜਦ ਤੀਕਰ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਨਾ ਆਇਆ ਉਹ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਸਭਨਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਗਿਆ’’ (ਆਇਤ 40)। ਅਜ਼ੋਤੁਸ ਗਾਜ਼ਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮੀਲ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਇਕ ਫਲਸਤੀਨੀ ਸ਼ਹਿਰ⁴¹ ਸੀ। ਫਿਰ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਧਿਆਇ 9 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—ਲੁੱਦਾ ਅਤੇ ਯੱਧਾ (9: 32, 36)। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਕੈਸਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਅਧਿਆਇ 10 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ 21:8 ਵਿਚ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲਾਂਗੇ। ਪਾਠ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ‘‘ਆਦਰਸ਼ ਮਨਬਦਲੀ’’ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੀਏ। ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ)। ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਰੋਤਾ (ਖੋਜਾ), ਮਨ ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਾਧਨ (ਇੰਜੀਲ), ਆਦਰਸ਼ ਸੰਦੇਸ਼ (ਜਿਸੂ) ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਜਵਾਬ (ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ) ਸਨ। ਪੂਰੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਦਗੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਜਾਂ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਣੀ ਮਨਬਦਲੀ ਭਾਵ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਅਤੇ ਉਸ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨੂੰ ਆਹਮਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਬਦਲੀ ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ? ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ:⁴² ਜਦ ਮੇਰਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਐਨੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਬੱਚਾ ਹੀ ਸਾਂ? ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਜਿਸੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ? ਜੇ ਸਮਰਪਣ ਮੈਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਂ ਭਲਾ ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਸੀ ਜਾਂ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਰਸਮ ਹੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਫਿੜਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਬਦਲੀ ਉਸ ਖੋਜੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ! ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਜੂਆ ਨਾ ਖੋਡੋ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਖੋਜਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਕਰੋ!

ਵਿਜੁਅਲ-ਏਡ ਨੋਟਸ

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦ ਮੈਂ ‘‘ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ’’ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੋਜੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕੀਬਲ ਦਾ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਆਪਦੇ ਮੁਢਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਕਰਦਾ ਸਾਂ। ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਇਕ ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸਾਂ:

ਮੈਂ ‘‘ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਗਿਆ ਪਰ ਗਲਤ ਸੀ!’’ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ‘‘ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਫਿਲਿੱਪੁਸ’’ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਇਕ ਗਲ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੜਕ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅਸਾਨ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਇਕ ਸੀ। ਇਸ ਚਾਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘‘ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਮਨਬਦਲੀ’’ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਰਮਨ ਨੋਟਸ

ਖੋਜੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

ਰਿਕ ਐਚਲੇ ਨੇ ਇਸ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ‘‘ਦ ਰੋਡ ਟੂ ਸਾਲਵੇਸ਼ਨ’’ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ?’’ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ ਸੀ, ‘‘ਖੋਜੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਸੀ।’’ ਇਸ

ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਹਨ: ਬੁਲਾਰਾ, ਖੋਜ, ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ‘ਚੰਗਾ ਇਕਰਾਰ’ ਤੇ ਇਕ ਵਾਧੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਅਖਬਾਰ ਤੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਦੇ ਸਾਦਗੀ ਭਰੇ ‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ’ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ‘ਲੇਬਰ’ਜ਼ ਰਾਈਟਸ ਐਜ਼ ਦੇ ਮਾਈਨਾਰਿਟੀ ਗਰੁੱਪ ਇਨ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਸਿਟੀ ਹੈ।’ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰਾਬਰਟਸ, ਐਕਟਸ ਆਫ਼ ਅਪੋਸਟਲਸ, ਭਾਗ 1 (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰ., 1967), 63. ²ਆਇਤ 26 ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਇਕ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਜਦ ਕਿ ਆਇਤ 29 ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਆਤਮਾ ਸੀ। ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਲੂਕਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ³ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 10: 19; 2 ਰਾਜਿਆਂ 18: 8)। (‘ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ’ ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ)। ਗਾਜ਼ਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਕੰਢੇ ਕੰਢੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਰਾਹ ਸਨ। ਜਿਹਦਾ ਨਾਂਅ ਲੂਕਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਓਧਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਸਨ (ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ‘ਉਜਾੜ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਜੰਗਲ’ ਕਿਹਾ ਹੈ)। (ਨੋਟ: ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ‘ਉਹ ਉਜਾੜ ਹੈ’ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੜਕ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਖੰਡਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ)। ⁴ਇਸ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਤੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਕਾਰਵਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਰੱਖ ਸੀ। ⁵ਉਦੋਂ ਦਾ ਇਥੋਪੀਆ (ਕੁਸ਼) ਅਜੋਕੇ ਇਥੋਪੀਆ ਵਾਂਗ ਦੂਰ ਪੂਰਬੀ ਇਲਾਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜੋਕੇ ਇਥੋਪੀਆ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਅਬੀਸੀਨੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਣਾ ਇਥੋਪੀਆ (ਅਜੋਕਾ ਨੁਬੀਆ) ਉੱਪਰਲੇ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਸੁਡਾਨ ਵਿਚ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਤੇ ਅਸਵਾਂਗ ਅਤੇ ਖਰਤਾਉਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ⁶‘ਕੈਦਾਕੇ’ (‘ਫਿਰੋਨ’ ਜਾਂ ‘ਕੈਸਰ’ ਵਾਂਗ) ਇਕ ਅਹੁਦਾ ਸੀ, ਕੋਈ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ। ਇਥੋਪੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸੰਸਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀ ਰਾਣੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ⁷ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਗੈਰ ਕੌਮ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਖੋਫ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (ਅਰਥਾਵਲੀ ਵਿਚ ਵੇਖੋ ‘ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭੋ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ’) ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭੋ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ, ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਅਰਥਾਤ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਮਸੀਹੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10; 11; 15:7, 14)। ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਹਲਾਤ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਖੋਜਾ ਕਦੋਂ ਬਣਿਆ (ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ); ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 23: 1 ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਸੀ; ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 23: 1 ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਯਹੂਦੀ ਮੂਰੀਦ। ⁸ਖੋਜਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖੱਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਲੋਕ ਖੋਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਨਾ ਪੈ ਸਕਣ (ਜਿਵੇਂ ਹਰਮ, ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣਾ), ਕਈ ਵਾਰ ‘ਖੋਜਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ’ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਖੱਸੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥ ‘ਖੱਸੀ ਆਦਮੀ’ ਹੀ ਸੀ।

¹⁰ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 21: 10 ਵੀ ਵੇਖੋ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਖੋਜਾ ਯਾਜਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

¹¹ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਉੱਥੋਂ ਤਕ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਬੇਸ਼ੁਨਤਾ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ। ¹²ਰੱਬ ਇਕ ਸੱਜੇ ਹੋਏ ਠੇਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਪਹੀਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਠੇਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਹੀ ਪਹੀਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ¹³ਸ਼ਾਇਦ ਖੋਜੇ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਤ ਦੀਆਂ ਪੱਤਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ¹⁴ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਪਵਾਦ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਨਿਯਮ ਸੀ। ¹⁵ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ 'ਚੋਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਛਪਣੇ ਬਾਹਰ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲਾਰਡ ਵਿਲ ਫ਼ਾਈਡ ਏ ਵੇਅ (ਡੋਲਸ: ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ, 1966) ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ¹⁶ਇਹ ਕਹਾਣੀ 19 ਮਈ 1985 ਨੂੰ ਸਦਰਨ ਹਿਲਜ਼ ਚਰਚ ਆਫ਼ ਡ੍ਰਾਈਸਟ, ਅਬੀਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਰਿੱਕ ਐਚਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ 'ਰੋਡ ਟੂ ਸਾਲਵੇਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ। ¹⁷ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਤੋਂ ਹੈ। ¹⁸ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਠੇਡਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੱਥਰ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਤੇ 3 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ¹⁹ਮੈਂ ਭੇਡ ਦੀ ਉਨ ਉਤਾਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਭੇਡ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਭੇਦ ਭਰੀ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਡ ਦੀ ਉੱਨ ਲਾਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੂੰ ਮਿਮਿਆਉਂਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਭੇਡ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉੱਨ ਕਤਰਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਹਾਰਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ²⁰ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ (ਭਾਵ ਜਿਹਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ)।

²¹ਲਿਖਤ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਭਾਵੇਂ ਉਹਦੀ ਜਾਨ 'ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ' ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅੰਸ (ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ) ਫਿਰ ਵੀ ਐਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।' ²²'ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ' ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ 'ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²³ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜਾ ਕਿਸ ਰਾਹ ਥਾਣੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੱਸਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਡੁਬਕੀ ਵਾਸਤੇ ਆਮ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਲਾਅ ਹਨ। ²⁴ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਧਿਆਇ 46 ਵਿਚ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ, ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਉਹਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ²⁵ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਰ-ਫ਼ੇਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ 'ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। 'ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ' ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ। ²⁶ਬੱਚੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ। ²⁷ਭਾਵੇਂ ਮੂਲ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਆਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਪਰ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਰੇਨੀਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੁਆਰਾ (ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਦੱਸਦਿਆਂ) ਵੱਖਰੀ ਜੋੜੀ ਗਈ ਇਕ ਟਿੱਪਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਥਾਂ ਕੁਝ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ²⁸ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ 'ਕਾਰੋਬਾਰ' ਹੋਰ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ²⁹ਐਡਗਰ ਏ. ਗੁਡਸਪੀਡ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:26 ਵਿਚ ਇਕਰਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: '... ਉਸ [ਕਲੀਸੀਆ] ਉਹਦੇ ਇਕਰਾਰ ਰਾਹੀਂ ਜਲ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਵੇ' (ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਐਨ ਅਮੈਰੀਕਨ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ)। ³⁰ਮਰਨ ਤਕ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

³¹'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਭਾਗ 1' ਵਿਚ 2:38 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ³²ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਰੋਮੀਆਂ 10 ਅਧਿਆਇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 16, 19)। ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10 ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ³³ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ

ਹੈ, 'ਯਿਸੂ' ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ 'ਯਹੋਵਾਹ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।'³⁴ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਖੋਜੇ ਨੇ ਇਕ ਵਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਚੰਗਾ ਇਕਰਾਰ' ਕੀਤਾ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪਿਲਾਤਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ (ਯੂਹੰਨਾ 18:37) ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ 'ਚੰਗਾ ਇਕਰਾਰ' (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:13) ਕੀਤਾ। ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਵਚਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।³⁵ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਦ ਤਕ ਕਲੀਸੀਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ,' ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇੰਜ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ।³⁶ ਜੇ ਖੋਜੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਕੋਚਵਾਨ ਨੂੰ ਰੱਖ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਖੋਜਾ ਇਕੱਲਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਘੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਚਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।³⁷ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਵੀ ਚੁੱਕਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਣਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4; ਕੁਲੋਸੀਆਂ 2:12)।³⁸ ਮੱਤੀ 3:16 ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੀ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਕੇ 'ਬੱਟ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਇਆ।' ਇਕ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਆਇਤ ਯੂਹੰਨਾ 3:23 ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਥਾਂ ਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, 'ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਜਲ ਬਹੁਤ ਸੀ।' ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਲਈ 'ਬਹੁਤ ਜਲ' ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਡੁਬਕੀ ਲਈ ਹੈ।³⁹ ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਫਿਲਿੱਪਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖੁਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖਜਾਨਚੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇ।⁴⁰ ਯਸਾਯਾਹ 56:3-5 ਵਿਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

⁴¹ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਅਜੋਤਸ ਨਗਰ ਹੈ। ⁴² ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਲਾਤ ਮੁਤਾਬ ਇਹਨੂੰ ਬਦਲ ਲਓ।